

(կազմված է 10.09. 2021թ. և բաղկացած է 19 թերթից)

Տպագրված է ընդամենը 2- օրինակ

Օրինակ - 1

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է

«Օրենք և արդարություն»

կուսակցության 10.09.2021թ.

հիմնադիր համագումարի որոշմամբ

(արձանագրություն թիվ 1)

Կուսակցության նախագահ

Կարեն Հովհաննեսի Ղազարյան

ԳԱՐԱՆՑՎԱԾ Է

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԱՆՁԱՆՑ ՊԵՏԱԿԱՆ

ՌԵԳԻՍՏՐԻ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ

«14» 10 2021

Գրանցման համարը՝ 211.172.1199864

ՀՎՀՀ՝ 04239369

«ՕՐԵՆՔ ԵՎ ԱՐԴԱՐՈՒԹՅՈՒՆ»

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ

ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

- 1.1. «Օրենք և արդարություն» կուսակցությունը (այսուհետ՝ կուսակցություն) սույն կանոնադրությունը և կուսակցության ծրագրում ամրագրված դրույթներն ընդունող քաղաքացիների անհատական անդամության հիման վրա ստեղծված կամավոր հասարակական-քաղաքական միավորում է, որը գործում է ՀՀ Սահմանադրությանը, «Կուսակցությունների մասին» սահմանադրական օրենքին, ՀՀ այլ օրենքներին, ՀՀ միջազգային պայմանագրերին, Օրենքին համապատասխան ընդունված ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական այլ ակտերին և սույն կանոնադրությանը համապատասխան:
- 1.2. Օրենքով սահմանված կարգով պետական գրանցման պահից կուսակցությունը ձեռք է բերում ոչ առևտրային իրավաբանական անձի կարգավիճակ:
- 1.3. Կուսակցության անվանումն է՝
«Օրենք և արդարություն» կուսակցություն, հապավումը՝ ՕԱԿ
- 1.4. Կուսակցությունը կարող է ունենալ իր խորհրդանիշը և կնիքը:
- 1.5. Կուսակցության իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Արտաշատ, Շահումյան փողոց, 29 շենք, փոստային դասիչ՝ 0701, էլեկտրոնային հասցե՝ orenqardarutyun@gmail.ru, հեռ.՝ 098 44 93 95

2. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐՆ ՈՒ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ

- 2.1 Կուսակցության նպատակը ինքնիշխան, ժողովրդավարական, սոցիալական և իրավական պետության կառուցմանը մասնակցելն է, հանրաքվեներին, պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրություններին մասնակցելու և հասարակության ու պետության քաղաքական կյանքին մասնակցության այլ ձևերով ժողովրդի քաղաքական կամքի ձևավորմանն ու արտահայտմանը նպաստելն է:
- 2.2 Իր ծրագրային դրույթներն իրականացնելիս կուսակցությունը նպաստում է պետական քաղաքականության մշակմանն ու իրականացմանը, քաղաքական համակարգի և քաղաքացիական հասարակության առաջընթացին:
- 2.3 Իր ծրագրային հիմնադրույթները, կանոնադրական խնդիրներն ու նպատակներն իրականացնելիս կուսակցությունը կարող է համագործակցել այլ կուսակցությունների, հասարակական միավորումների, պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների ու պաշտոնատար անձանց, անհատների, ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում՝ նաև միջազգային և օտարերկրյա կազմակերպությունների հետ:

3. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՍԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

3.1 Կուսակցության գործունեությունը հիմնվում է անդամության կամավորության, անդամների իրավահավասարության, սեռից, ռասայից, մաշկի գույնից, գույքային վիճակից, ծնունդից, հաշմանդամությունից, տարիքից կամ անձնական կամ սոցիալական բնույթի այլ հանգամանքներից կախված խտրականության արգելման, կուսակցության անկախության, ինքնակառավարման, կոլեգիալության, գործունեության թափանցիկության, հրապարակայնության և հաշվետվողականության սկզբունքների վրա:

4. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ

4.1 Կուսակցությունն իրավունք ունի օրենքով սահմանված կարգով՝

- 1) մասնակցելու պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների և հանրաքվեների նախապատրաստմանն ու անցկացմանը,
- 2) օրենքով սահմանված կարգով ընտրական գործընթացում հավասար և ոչ խտրական պայմաններով օգտվելու պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների հիմնադրած զանգվածային լրատվության միջոցներից.
- 3) հիմնադրելու զանգվածային լրատվության միջոցներ և հրատարակչություններ.
- 4) ազատորեն տեղեկատվություն տարածելու իր գործունեության մասին, քարոզելու իր գաղափարներն ու նպատակները.
- 5) կազմակերպելու և անցկացնելու խաղաղ, առանց զենքի հավաքներ.
- 6) առանց իրավաբանական անձ կազմավորելու այլ կուսակցությունների հետ ստեղծելու դաշինքներ (միավորումներ).
- 7) հաստատելու և պահպանելու միջազգային կապեր այլ պետությունների կուսակցությունների և հասարակական միավորումների, միջազգային կազմակերպությունների հետ, դառնալու միջազգային միությունների անդամ.
- 8) հասարակական կյանքի զանազան հարցերի վերաբերյալ հանդես գալու նախաձեռնություններով, առաջարկներ ներկայացնելու պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններին ու պաշտոնատար անձանց, մասնակցելու իր բարձրացրած հարցերի քննարկմանը,
- 9) իր կանոնադրային նպատակներին համապատասխան, տնօրինելու իր գույքը և գործունեության արդյունքները:
- 10) իրականացնելու «Կուսակցությունների մասին» ՀՀ սահմանադրական օրենքով նախատեսված, ինչպես նաև օրենքով չարգելված այլ գործունեություն:

5. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

5.1 Կուսակցությունը պարտավոր է՝

- 1) պահպանել Սահմանադրությունը և օրենքները
- 2) յուրաքանչյուր տարի <http://www.azdarar.am> հասցեում գտնվող Հայաստանի Հանրապետության հրապարակային ծանուցումների պաշտոնական ինտերնետային կայքում հրապարակել գույքի օգտագործման վերաբերյալ հաշվետվություն՝ նշելով դրա կազմավորման աղբյուրները,
- 3) վարել իր անդամների հաշվառումը,
- 4) ընտրություններին մասնակցելու դեպքում ընտրական ցուցակների գրանցման համար օրենքով սահմանված ժամկետի ավարտից հետո՝ հնգօրյա ժամկետում, Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով ներկայացնել կուսակցության (դաշինքի առկայության դեպքում՝ դրանցում ընդգրկված կուսակցությունների) գույքի և եկամուտների վերաբերյալ հայտարարագիր:

6. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԱՆԴԱՄՆԵՐԸ, ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԱՆԴԱՄԱԿՑԵԼՈՒ ԱՐԳԵԼՔՆԵՐԸ, ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ԵՎ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

- 6.1 Կուսակցության անդամներ կարող են լինել տասնութ տարին լրացած ընտրական իրավունք ունեցող Հայաստանի Հանրապետության գործունակ քաղաքացիները, ովքեր ընդունում են կուսակցության ծրագիրն ու կանոնադրությունը և չեն հանդիսանում այլ կուսակցության հիմնադիրներ կամ անդամներ: Կուսակցության հիմնադիրները կուսակցության պետական գրանցումից հետո օրենքի ուժով դառնում են կուսակցության անդամներ: Յուրաքանչյուր անձ կարող է միաժամանակ լինել միայն մեկ կուսակցության հիմնադիր:
- 6.2 Կուսակցության անդամակցությունը կամավոր և անհատական է: Կուսակցությանն անդամագրվել կամ կուսակցությունից դուրս գալ ցանկացող անձը գրավոր դիմում է ներկայացնում կուսակցության վարչությանը՝ Կուսակցության նախագահի անունով: Կուսակցությանն անդամակցությունը կատարվում է կուսակցության վարչության որոշմամբ: Կուսակցությունից դուրս գալ ցանկացող անձի գրավոր դիմումը ուղղված կուսակցության նախագահին կամ հրապարակային հայտարարությունն ընդունվում է ի գիտություն:

- 6.3 Կուսակցության անդամը կուսակցության վարչության սահմանած կարգով և չափով մոծում է անդամավճար, ստանում է անդամատոմս, անդամակցում է հաշվառվում է կուսակցությունում և ունենում է հաշվառման թերթիկ:
- 6.4 Եթե ՀՀ օրենսդրության համաձայն անձի կուսակցության անդամակցությունը դառնում է անօրինական, ապա այն կասեցվում է կուսակցության անդամի գրավոր դիմումի հիման վրա՝ կուսակցության վարչության որոշմամբ: Համապատասխան հիմքերի առկայության դեպքում կասեցման վերացումը կատարվում է նույն կարգով:
- 6.5 Կուսակցության հիմնադիր կամ անդամ չեն կարող լինել դատավորները, դատախազները, քննիչները և այն անձինք, ովքեր օրենքով չեն կարող լինել որևէ կուսակցության հիմնադիր կամ անդամ: Իրենց լիազորությունների իրականացման ժամանակահատվածում կուսակցության անդամ չեն կարող լինել ՀՀ նախագահը, Մարդու իրավունքների պաշտպանը, Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի անդամները, Հեռուստատեսության և ռադիոյի հանձնաժողովի անդամները, Հաշվեքննիչ պալատի անդամները, Կենտրոնական բանկի խորհրդի անդամները:
- 6.6 Կուսակցության անդամն իրավունք ունի՝
- 1) ընտրելու և ընտրվելու կուսակցության ղեկավար և վերահսկողություն իրականացնող մարմիններում,
 - 2) ընդգրկվելու ԱԺ ընտրությունների կուսակցության ընտրական ցուցակում, առաջադրվել պետական և տեղական ինքնակառավարման մյուս մարմինների ընտրովի կամ նշանակովի պաշտոններում ընտրվելու (նշանակվելու) համար,
 - 3) ներկա լինելու կուսակցության համագումարի, այլ մարմինների նիստերին, դրանց ժամանակ տալու հարցեր, հանդես գալու ելույթներով և կատարելու առաջարկություններ,
 - 4) կուսակցության ղեկավար մարմինների քննարկմանը ներկայացնելու առաջարկություններ,
 - 5) մասնակցելու այն նիստերին, որտեղ քննարկվում է իր հարցը կամ ներկայացրած առաջարկությունը, տալ հարցեր և ունենալ ելույթներ,
 - 6) անդամակցական վերահսկողություն իրականացնելու կուսակցության և նրա ղեկավար մարմինների գործունեության նկատմամբ,
 - 7) տեղեկատվություն ստանալու կուսակցության ու նրա ղեկավար մարմինների գործունեության վերաբերյալ,
 - 8) ծանոթանալու կուսակցության մարմինների արձանագրություններին, ստանալու նրանց ընդունած որոշումների պատճենները,
 - 9) ստանալու փաստաթղթերի պատճեններ՝ կուսակցության կանոնադրության փոփոխությունների, գույքի կառավարումից ստացած դրամական միջոցների վերաբերյալ, ինչպես նաև ստանալու կուսակցության ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտն իրականացրած անկախ աուդիտորի եզրակացությունը,

- 10) բողոքարկելու կուսակցության մարմինների որոշումներն ու գործողությունները՝ կուսակցության վերադաս մարմիններում (վերադասության կարգով որոշման բողոքարկումը վեճի կողմերին չի ազատում նրանց վրա դրված պարտականությունների կատարումից),
- 11) կասեցնելու կամ վերականգնելու իր անդամությունը կուսակցությանը,
- 12) իր գրավոր դիմումի կամ հրապարակային հայտարարության համաձայն դուս գալու կուսակցությունից (կամովին դադարեցնելու իր անդամակցությունը),
- 13) իրականացնելու սույն կանոնադրությանը և օրենքին համապատասխանող այլ գործունեություն:

6.7 Կուսակցության անդամը պարտավոր է՝

- 1) կատարել սույն կանոնադրության պահանջները և գործել դրա շրջանակներում,
- 2) մասնակցել կուսակցության մարմինների աշխատանքներին, կատարել կուսակցության համագումարի, ղեկավար մարմինների որոշումները,
- 3) հրապարակայնորեն պաշտպանել կուսակցության առաջադրած թեկնածուներին՝ պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների ժամանակ,
- 4) չծավալել կուսակցության գաղափարական սկզբունքներից չբխող կամ դրանց հակասող գործունեություն:
- 5) վարչության կողմից սահմանված կարգով և չափով ժամանակին մուծել անդամավճարը,

6.8 Կուսակցության անդամի համար կուսակցությանն անդամակցությունը դադարում է՝

- 1) կուսակցությունից դուրս գալու նրա՝ կուսակցության նախագահին ուղղված գրավոր դիմումի հիման վրա կամ հրապարակային հայտարարության համաձայն,
- 2) անձին կուսակցությունից հեռացնելու դեպքում (հեռացման հիմքեր կարող են լինել՝ կանոնադրական պարտականությունները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը, վերադաս մարմինների որոշումները անարգելի պատճառով պարբերաբար չկատարելը, կուսակցության անդամին անվայել վարքագիծ դրսևորելը, կուսակցության հեղինակությունը արատավորելը և այլն),
- 3) կուսակցության լուծարման հիմքով,
- 4) մեկ տարվա ընթացքում անդամավճար չմուծելու դեպքում, որի ժամանակ անձը հանվում է նաև հաշվառումից,
- 5) անձի մահվան դեպքում:

6.9 Կանոնադրական պարտականությունները չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կատարելու, վերադաս մարմինների որոշումները անարգելի պատճառով պարբերաբար չկատարելու, կուսակցության անդամին անվայել վարքագիծ դրսևորելու, կուսակցության

հեղինակությունը արատավորելու դեպքերում Կուսակցության անդամները ենթարկվում են կարգապահական պատասխանատվության: Կուսակցության անդամի նկատմամբ կուսակցության վարչության կողմից, գրավոր որոշմամբ կարող են կիրառվել հետևյալ տույժերը՝

- 1) նախազգուշացում,
- 2) նկատողություն,
- 3) խիստ նկատողություն
- 4) կուսակցության վարչության անդամության դադարեցում,
- 5) կուսակցությունից հեռացում:

6.10 Կուսակցության անդամի հեռացման հարցը չի կարող քննարկվել նրա բացակայության ժամանակ՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ կուսակցության անդամը գրավոր կամ հրապարակայնորեն հրաժարվել է քննարկմանը մասնակցելուց կամ հրավերից հետո անհարգելի պատճառով երեք անգամ անընդմեջ չի ներկայացել համապատասխան նիստին: Վերոհիշյալ կարգապահական տույժերի կիրառման կարգը սահմանում է վարչությունը:

6.11 Կուսակցությունից հեռացված անդամը չի կարող վերականգնել իր անդամությունը, ոչ շուտ, քան հեռացումից երկու ամիս անց՝ ընդհանուր հիմունքներով: Կուսակցության անդամի կուսակցությունից հեռացնելու մասին որոշումն ընդունվելու օրվանից սկսած՝ մեկ ամսվա ընթացքում անձը կարող է բողոքարկել կուսակցությունից իր հեռացման մասին ընդունված որոշումը՝ համագումարին:

7. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ՀԱՇՎԱՌՈՒՄԸ

7.1 Կուսակցության անդամների հաշվառումը իրականացնում է վարչության քարտուղարը:

7.2 Կուսակցության անդամների հաշվառումը կազմակերպելու նպատակով կուսակցության վարչությունում բացվում են կուսակցականների հաշվառման անձնական քարտեր, որտեղ արտացոլվում են անձի մասին հետևյալ տեղեկությունները՝

- 1) հաշվառման հերթական համարը, գրանցման ամիսը, ամսաթիվը և տարեթիվը,
- 2) անունը, ազգանունը և հայրանունը,
- 3) ծննդյան ամիսը, ամսաթիվը և տարեթիվը,
- 4) սեռը,
- 5) մշտական բնակության վայրի հասցեն և հեռախոսահամարները, անձի էլեկտրոնային հասցեն,
- 6) կրթությունը, գիտական աստիճանը և կոչումը,
- 7) գիտական կամ ստեղծագործական աշխատանքների ցանկը,

8) աշխատանքի վայրը,

7.3 Վերոհիշյալ տեղեկությունները անձի հաշվառման քարտում գրանցվում են՝ նրա կուսակցությանն անդամակցելուց հետո 3-օրյա ժամկետում:

7.4 Հաշվառման քարտում փոփոխություններ և (կամ) լրացումներ կատարելու, անդամության կասեցման կամ դադարեցման դեպքերում կուսակցականների գրացամատյաններում նույն կարգով կատարվում են համապատասխան փոփոխություններ և (կամ) լրացումներ:

8. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԸ

8.1 Կուսակցության բարձրագույն ղեկավար մարմինը համագումարն է: Համագումարն իրավասու է քննարկել կուսակցության գործունեությանը վերաբերող ցանկացած հարց, որի վերաբերյալ որոշում կայացնելու իրավունքը օրենքով կամ սույն կանոնադրությամբ վերապահված չէ կուսակցության վարչությանը և նախագահին: Համագումարն ընդունում է վերջնական որոշումներ, որոնք պարտադիր են կուսակցության բոլոր մարմինների և կուսակցության բոլոր անդամների համար: Համագումարում ընտրվում են կուսակցության կանոնադրությամբ սահմանված մարմինները, որոնք հաշվետու են համագումարին:

8.2 Հիմնադիր համագումարը հրավիրվում և անցկացվում է օրենքով սահմանված կարգով: Հիմնադիր համագումարը որոշումներ է ընդունում կուսակցության ստեղծման, կանոնադրության հաստատման, ծրագրի ընդունման, ղեկավար և վերահսկողություն իրականացնող մարմինների ձևավորման, կուսակցության պետական գրանցման համար անձին (անձանց), լիազորելու վերաբերյալ: Կուսակցության ստեղծման մասին որոշումն ընդունվում է, եթե դրան կողմ է քվեարկել կուսակցության հիմնադիր համագումարի մասնակիցների մեծամասնությունը, բայց ոչ պակաս, քան 300 հիմնադիր:

8.3 Հերթական համագումար հրավիրում է կուսակցության մշտապես գործող ղեկավար մարմինը՝ վարչությունը 3 տարին մեկ անգամ: Հերթական համագումարի գումարումից առնվազն 40 օր առաջ կուսակցության նախագահը հրավիրում է վարչության նիստ, որտեղ հաստատվում է համագումարի օրակարգի նախագիծը, ինչպես նաև քննարկվում են կազմակերպական և ընթացակարգային բնույթ ունեցող այլ հարցեր: Հերթական համագումարի հրավիրման և օրակարգի նախագծի մասին կուսակցության անդամները տեղեկացվում են ոչ ուշ, քան համագումարից 30 օր առաջ:

8.4 Կուսակցության անդամներն անձամբ իրավունք ունեն մասնակցելու ինչպես հերթական, այնպես էլ արտահերթ համագումարին, նախապես համագումարին անձամբ մասնակցության մասին տեղեկացնելով վարչության քարտուղարին՝ համագումարի կայացումից 20 օր առաջ: Համագումարին ձայնի իրավունքով մասնակցող անդամների, ներառյալ՝ պատվիրակների ընդհանուր թիվը, անդամներից ընտրված պատվիրակների

համամասնությունը, ինչպես նաև ի պաշտոնե համագումարի պատվիրակ հանդիսացող կուսակցականների ցանկը որոշում է վարչությունը: Համագումարի պատվիրակները կուսակցության անդամների կողմից առաջադրվում և վարչության կողմից ընտրվում են հերթական համագումարի հրավիրման օրվանից ոչ ուշ, քան 10, իսկ արտահերթ համագումարի հրավիրման օրվանից ոչ ուշ, քան 5 օր առաջ:

8.5 Կուսակցության արտահերթ համագումար հրավիրվում է վարչության կողմից, կուսակցության նախագահի և կուսակցության անդամների 1/3-ի նախաձեռնությամբ: Արտահերթ համագումարն անցկացվում է նախաձեռնողի սահմանած օրակարգով և ժամկետում: Արտահերթ համագումարի հրավիրման և օրակարգի նախագծի մասին կուսակցության անդամները և պատվիրակները տեղեկացվում են համագումարի անցկացման օրվանից ոչ ուշ, քան 30 օր առաջ:

8.6 Կուսակցության համագումարն իրավագոր է, եթե նրան ներկա է կուսակցության անդամների ընդհանուր թվի առնվազն կեսը, իսկ համագումարին պատվիրակների մասնակցության դեպքում՝ պատվիրակների ընդհանուր թվի առնվազն կեսը, բայց ոչ պակաս, քան 100 պատվիրակ:

8.7 Կուսակցության համագումարի որոշումները՝ բացառությամբ սույն կանոնադրության 9.8 կետում նշված որոշումների ընդունվում են համագումարում ձայնի իրավունք ունեցող ներկաների ձայների մեծամասնությամբ:

8.8 Կուսակցության կանոնադրությունում և ծրագրում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու, կուսակցության վերակազմակերպման և լուծարման, կուսակցության ղեկավար և վերահսկողություն իրականացնող մարմինների ընտրության, մշտապես գործող ղեկավար մարմնի ղեկավարի ընտրության մասին որոշումներն ընդունվում են համագումարում ձայնի իրավունք ունեցող մասնակիցների ընդհանուր թվի ձայների մեծամասնությամբ:

8.9 Կուսակցության համագումարը՝

- 1) ընդունում է՝ կուսակցության ծրագիրը և հաստատում է կանոնադրությունը, հաստատում դրանցում կատարված փոփոխություններն ու լրացումները, ընդունում նոր խմբագրությամբ ծրագիրը և հաստատում նոր խմբագրությամբ կանոնադրությունը,
- 2) վարչության կազմից ընտրում է կուսակցության նախագահ և փոխնախագահներ և դադարեցնում նախագահի և փոխնախագահների լիազորությունները,
- 3) որոշում է կուսակցության վարչության թվակազմը և կուսակցության անդամներից՝ երեք տարի ժամկետով՝ գաղտնի քվեարկությամբ ընտրում է համագումարին հաջվետու մշտապես գործող ղեկավար մարմին՝ վարչություն և կազմալուծում այն:

- 4) որոշում է կուսակցության վերահսկողություն իրականացնող մարմնի՝ վերահսկիչ հանձնաժողովի թվակազմը և կուսակցության անդամներից՝ երեք տարի ժամկետով ընտրում է համագումարին հաշվետու վերահսկիչ հանձնաժողով և կազմալուծում այն:
 - 5) լսում և հաստատում է համագումարների միջև ընկած ժամանակահատվածում կուսակցության գործունեության՝ այդ թվում կուսակցության ծրագրի և համագումարների ընդունած որոշումների կատարման վերաբերյալ կուսակցության նախագահի հաշվետվությունը՝ իր և վաչության գործունեության մասին,
 - 6) քննարկում և հաստատում է կուսակցության վերահսկիչ հանձնաժողովի հաշվետվությունը,
 - 7) քննարկում և որոշումներ է ընդունում կուսակցության գործունեության կարևորագույն հիմնահարցերի վերաբերյալ, կանխանշում կուսակցության քաղաքական, գաղափարական ու ռազմավարական գերակայությունները և առաջնահերթություններն ու դրանց լուծման ուղիները,
 - 8) հաստատում է Ազգային ժողովի հերթական ընտրություններում կուսակցության ընտրական ցուցակում թեկնածուների առնվազն առաջին երեք տասնյակին,
 - 9) որոշում է ընդունում կուսակցության վերակազմակերպման կամ լուծարման մասին,
 - 10) իրականացնում է օրենքով իրեն վերապահված այլ լիազորություններ:
- Համագումարը պարտավոր է սույն կանոնադրությամբ, ինչպես նաև Օրենքով համագումարին վերապահված լիազորությունները կատարել պատշաճ և սահմանված ժամկետներում:

9. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀԸ

- 9.1 Կուսակցության Նախագահը, ով մշտապես գործող ղեկավար մարմնի՝ վարչության ղեկավարն է, ընտրվում է համագումարի կողմից 3 տարի ժամկետով՝ համագումարում ձայնի իրավունք ունեցող մասնակիցների ընդհանուր թվի ձայների մեծամասնությամբ:
- Կուսակցության նախագահի թեկնածուներն առաջադրվում են վարչության կազմից: Եթե առաջադրվել են մեկից ավելի թեկնածուներ, ապա գաղտնի քվեարկության արդյունքում ընտրված է համարվում համագումարում ձայնի իրավունք ունեցող մասնակիցների ընդհանուր թվի առավել կողմ ձայներ ստացած թեկնածուն:

9.2 Կուսակցության նախագահը՝

- 1) իրականացնում է կուսակցության գործունեության ընդհանուր ղեկավարությունը,
- 2) ապահովում և համակարգում է կուսակցության մարմինների բնականոն գործունեությունը և սույն կանոնադրության դրույթների իրականացումը,

- 3) ապահովում է կուսակցության համագումարների և վարչության որոշումների կատարումը,
- 4) ի պաշտոնե վարչության նախագահին է և կազմակերպում ու ղեկավարում է այդ մարմնի աշխատանքները,
- 5) նախապատրաստում ու վարում է վարչության նիստերը, հաստատում (ստորագրում) է դրանց որոշումներն ու արձանագրությունները,
- 6) վարչության հաստատմանն է ներկայացնում վարչության նիստի օրակարգի նախագիծը,
- 7) կարող է հանդես գալ կուսակցության արտահերթ համագումար կամ վարչության արտահերթ նիստեր հրավիրելու նախաձեռնությամբ,
- 8) հերթական համագումարի գումարումից առնվազն 40 օր առաջ հրավիրում է վարչության նիստ, որտեղ հաստատվում է համագումարի օրակարգի նախագիծը, ինչպես նաև քննարկվում են կազմակերպական և ընթացակարգային բնույթի այլ հարցեր,
- 9) արտահայտում է կուսակցության պաշտոնական դիրքորոշումը, ներկայացնում է կուսակցությունը պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների, հասարակական միավորումների, այլ կուսակցությունների և միջազգային կազմակերպությունների հետ ունեցած հարաբերություններում,
- 10) առանց լիազորագրի հանդես է գալիս կուսակցության անունից,
- 11) կուսակցության անունից կարող է հանդես գալ քաղաքական կամ այլ բնույթի հայտարարություններով,
- 12) կուսակցության գործունեությանն առնչվող ցանկացած հարցի վերաբերյալ կարող է նախաձեռնել քննարկումներ,
- 13) համագումարի որոշմանն է ներկայացնում կուսակցության վարչության ընդունած որոշումների դեմ բերված բողոքները,
- 14) կուսակցության վարչության կազմից առաջարկում և համագումարի հաստատմանն է ներկայացնում կուսակցության փոխնախագահների թեկնածությունները,
- 15) վարչության քարտուղարի ներկայացմամբ հաստատում է վարչության հաստիքացուցակը,
- 16) ստորագրում է վարչության որոշումները՝ կուսակցության գույքի և դրամական միջոցների ձեռք բերման, օգտագործման (կառավարման) կամ գույքի օտարման մասին,
- 17) ստորագրում և օրենքով սահմանված կարգով ու ժամկետներում պետական լիազոր մարմնին է ներկայացնում կուսակցության ֆինանսական ու հաշվապահական հաշվետվությունները,
- 18) կազմավորում է իր աշխատակազմը,
- 19) կուսակցության անունից հաստատում (ստորագրում) է համապատասխան փաստաթղթերը,
- 20) իրականացնում է կուսակցության համագումարի կողմից իրեն վերապահված այլ լիազորություններ:

Կուսակցության նախագահը պարտավոր է սույն կանոնադրությամբ իրեն վերապահված լիազորությունները կատարել պատշաճ և սահմանված ժամկետներում:

9.3 Անհրաժեշտության դեպքում կուսակցության նախագահը իր որոշ լիազորություններ կարող է պատվիրակել կուսակցության փոխնախագահներին կամ վարչության քարտուղարին:

9.4 Կուսակցության նախագահի որոշմամբ կուսակցության փոխնախագահներից մեկը փոխարինում է կուսակցության նախագահին՝ վերջինիս բացակայության ժամանակ:

9.5 Կուսակցության փոխնախագահները՝

- 1) կատարում են կուսակցության նախագահի հանձնարարությունները և պատվիրակված լիազորությունները,
- 2) իրականացնում են վարչության կանոնակարգով սահմանված լիազորությունները,
- 3) կուսակցության նախագահի հանձնարարությամբ՝ նրա բացակայության դեպքում վարում են վարչության նիստերը:

10. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆԸ

10.1 Վարչությունը համագումարների միջև ընկած ժամանակահատվածում կուսակցության մշտական գործող ղեկավար մարմինն է: Վարչությունն ընտրվում է 3 տարի ժամկետով համագումարի կողմից (գաղտնի քվեարկությամբ)՝ սույն կանոնադրությամբ սահմանված կարգով:

10.2 Վարչությունը կուսակցության անունից իրականացնում է կուսակցության՝ որպես իրավաբանական անձի լիազորությունները և հաշվետու է համագումարին:

10.3 Կուսակցության նախագահի առաջարկությամբ համագումարը՝ երեք տարի ժամկետով ընտրում է կուսակցության փոխնախագահներ: Եթե առաջադրվել են կուսակցության փոխնախագահների մի քանի թեկնածուներ, ապա ընտրված են համարվում համագումարի մասնակիցների առավել ձայներ ստացած թեկնածուները: Վարչության առաջարկությամբ և համագումարի որոշմամբ կարող են անցկացվել կուսակցության փոխնախագահների վաղաժամկետ ընտրություններ:

10.4 Կուսակցության նախագահը՝ կարող է առաջարկել դադարեցնել կուսակցության փոխնախագահների լիազորությունները և վարչության կազմից համագումարի հաստատմանը ներկայացնել կուսակցության փոխնախագահների նոր թեկնածուներ, եթե վերջիններս պարբերաբար չեն կատարել կուսակցության կանոնադրության պահանջները կամ վերադաս մարմինների որոշումները, դրսևորել են կուսակցության անդամին ոչ վայել վարքագիծ, արատավորել են կուսակցության հեղինակությունը:

- 10.5 Կուսակցության վարչության հերթական նիստերը հրավիրվում են 30 օրը մեկ անգամ՝ կուսակցության նախագահի, նրա կողմից պատվիրակվելու դեպքում կուսակցության փոխնախագահների կամ վարչության քարտուղարի կողմից: Նիստի հրավիրման և օրակարգի նախագծի մասին վարչության անդամները տեղեկացվում են նիստի անցկացումից ոչ ուշ, քան 3 օր առաջ:
- 10.6 Վարչության արտահերթ նիստ գումարվում է կուսակցության նախագահի նախաձեռնությամբ, նրա կողմից պատվիրակվելու դեպքում կուսակցության փոխնախագահների կամ վարչության քարտուղարի կողմից, կամ վարչության անդամների 1/3-ի պահանջով:
- 10.7 Վարչության արտահերթ նիստն անցկացվում է նախաձեռնողի սահմանած օրակարգով և ժամկետում: Այդ դեպքում նիստի հրավիրման և օրակարգի նախագծի մասին վարչության անդամները տեղեկացվում են նիստի անցկացումից ոչ ուշ, քան 1 օր առաջ:
- 10.8 Վարչության նիստն իրավագոր է, եթե նիստին ներկա են (գրանցված են) վարչության անդամների կեսից ավելին: Կուսակցության նախագահի հանձնարարությամբ վարչության նիստերը կարող են վարել նաև կուսակցության փոխնախագահներից մեկը:
- 10.9 Վարչության որոշումներն ընդունվում են քվեարկությամբ մասնակցած վարչության անդամների ձայների մեծամասնությամբ: Կողմ և դեմ ձայների հավասար բաշխվելու դեպքում կուսակցության նախագահի ձայնը վճռորոշ է:
- 10.10 Բացի հերթական և արտահերթ նիստերից վարչությունը իր որոշմամբ կարող է հրավիրել վարչության ընդլայնված նիստեր, որոնց մասնակիցների կազմը հաստատում է վարչությունը: Այդ դեպքում վարչության անդամ չհանդիսացող անձինք վարչության նիստին մասնակցում են խորհրդակցական ձայնի իրավունքով՝ առանց որոշումների ընդունման համար անցկացվող քվեարկություններին մասնակցելու:

10.11 Կուսակցության վարչությունը՝

- 1) հրավիրում է կուսակցության հերթական համագումար և կազմակերպում է համագումարների անցկացման նախապատրաստական աշխատանքները,
- 2) որոշում է ընդունում համագումարի օրակարգի նախագիծը հաստատելու մասին,
- 3) որոշում է համագումարի հրավիրման օրը, սահմանում է համագումարի պատվիրակների ընտրության կարգը, ընդհանուր թիվը ինչպես նաև ի պաշտոնե համագումարի պատվիրակ հանդիսացող կուսակցականների ցանկը:
- 4) մշակում է համագումարին ներկայացվող որոշումների, հայտարարությունների, բանաձևերի և այլ փաստաթղթերի նախագծերը,

- 6) իր կողմից կուսակցության նախագահի և կուսակցության անդամների 1/3-ի նախաձեռնությամբ հրավիրում է կուսակցության արտահերթ համագումար,
- 7) համագումարի հաստատմանն է ներկայացնում համագումարների միջև ընկած ժամանակաշրջանում իր կատարած աշխատանքների մասին հաշվետվությունը,
- 8) մշակում է կուսակցության քաղաքական, գաղափարական և գաղափարախոսական հիմնադրությունները, ծրագրային և կանոնադրական փաստաթղթերը, գործունեության ռազմավարական և մարտավարական սկզբունքները,
- 9) մշակում և հաստատում է կուսակցության նախընտրական ծրագիրը, կարգախոսները և քարոզչական բնույթի այլ փաստաթղթերն ու նյութերը,
- 9) հաստատում է Ազգային ժողովի հերթական ընտրություններում կուսակցության ընտրական ցուցակը թեկնածուների այն մասով, որոնց հաստատումը օրենքով և սույ կանոնադրությամբ վերապահված չէ համագումարին, ինչպես նաև հերթական և արտահերթ ընտրություններում կուսակցությունների դաշինքի ընտրական ցուցակը.
- 10) փոփոխություններ է կատարում համագումարի կողմից Ազգային ժողովի ընտրությունների համար հաստատված ընտրական ցուցակներում, եթե համագումարի կողմից հաստատվելուց հետո ընտրական ցուցակում փոփոխություն կատարելու անհրաժեշտությունն առաջացել է կուսակցության կամքից անկախ պատճառներով.
- 11) հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի և համամասնական ընտրակարգով ընտրվող համայնքների ավագանիների ընտրություններին կուսակցության ընտրական ցուցակների ձևավորման կարգը՝ համաձայն «Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքով ընտրական ցուցակներին ներկայացվող պահանջների: Ընտրական ցուցակների ձևավորման ժամանակ հաշվի են առնվում կուսակցության անդամների ներկայացրած առաջարկությունները:
- 12) որոշում է ընդունում առանց իրավաբանական անձ կազմավորելու այլ կուսակցությունների հետ քաղաքական դաշինքներ կամ միավորումներ ստեղծելու կամ դրանց մասնակցելու մասին:
- 13) սահմանում է տեղական ինքնակառավարման մարմիններում ընտրված (նշանակված) կուսակցության անդամների կողմից իրենց գործունեության վերաբերյալ վարչությանը հաղորդումներ ներկայացնելու կարգը, համակարգում է այդ անձանց գործունեությունը,
- 14) սահմանում է այլ պետություններում և միջազգային կազմակերպություններում գործող կուսակցության ներկայացուցչությունների գործունեության տարածքը,
- 15) օտարերկրյա պետություններում ստեղծում է ներկայացուցչություններ,
- 16) կուսակցության նախագահի առաջարկությամբ նշանակում և ազատում է կուսակցության վարչության քարտուղարին,
- 17) սահմանում է վարչության հերթական նիստի օրակարգի նախագծի ձևավորման կարգը,

- 18) հաստատում է կուսակցության ղեկավար մարմինների տարեկան հաշվետվությունների և աշխատանքային ծրագրերի օրինակելի ձևերը,
- 19) ստեղծում կամ կազմալուծում է կուսակցության կառուցվածքային ստորաբաժանումները,
- 20) նշանակում և ազատում է կուսակցության կառուցվածքային ստորաբաժանումների ղեկավարներին,
- 21) մշակում և հաստատում է կուսակցության վարչության գործունեության կանոնակարգերը,
- 22) օրենքով սահմանված կարգով հիմնում է կուսակցության պաշտոնաթերթ, զանգվածային լրատվության այլ միջոցներ կամ հրատարակչություններ, համակարգում է այդ կառույցների աշխատանքները,
- 23) սահմանում է կուսակցության անդամավճարի չափերը և դրանց մուծման ու կուսակցության մարմինների միջև բաշխման կարգը,
- 24) կուսակցության նախագահի հաստատմանն է ներկայացնում վարչության աշխատակազմի կառուցվածքը և հաստիքացուցակը,
- 25) կուսակցության անդամների նկատմամբ կիրառում է կարգապահական տույժեր, սահմանում է դրանց կիրառման կարգը,
- 26) հաստատում է կուսակցության տարեկան բյուջեն,
- 27) հաստատված տարեկան բյուջեի հիման վրա հաստատում է կուսակցության ծախսերի նախահաշիվը.
- 28) որոշումներ է ընդունում կուսակցության դրամական միջոցների և գույքի ձեռք բերման, օգտագործման (կառավարման) և գույքի օտարման մասին,
- 29) հաստատում է վարչության քարտուղարի տարեկան հաշվետվությունը,
- 30) սահմանում է կուսակցությանն անդադրվելու և կուսակցության անդամների հաշվառման կարգը,
- 31) երկշաբաթյա ժամկետում քննարկում և վերջնական որոշում է ընդանում կուսակցությունից անձի հեռացման վերաբերյալ,
- 32) օրենսդրության համաձայն անձի կուսակցությանն անդամակացությունը անօրինական դառնալու դեպքում որոշում է ընդունում այն կասեցնելու (դադարեցնելու) վերաբերյալ,
- 33) որոշում է ընդունում կուսակցության գործունեության այն հարցերի վերաբերյալ, որոնք սույն կանոնադրությամբ վերապահված չեն համագումարի կամ կուսակցության նախագահի բացառիկ իրավասությանը,
- 34) կուսակցության անունից կնքում է քաղաքացիաիրավական գործարքներ,
- 35) որոշում է կայացնում կուսակցության լուծարման մասին, եթե համագումարն իրավագործ չի եղել,
- 36) իրականացնում է սույն կանոնադրությամբ և կուսակցության համագումարի կողմից վարչությանը վերապահված այլ լիազորություններ:

Վարչությունը պարտավոր է սույն կանոնադրությամբ, ինչպես նաև Օրենքով իրեն վերապահված լիազորությունները կատարել պատշաճ և սահմանված ժամկետներում:

10.12 Վարչության քարտուղարը՝

- 1) ղեկավարում է վարչության աշխատակազմը և կազմակերպում է նրա աշխատանքները,
- 2) կուսակցության նախագահի հանձնարարությամբ նախապատրաստում է վարչության նիստերը,
- 3) վարչության անդամներին ապահովում է անհրաժեշտ տեղեկատվությամբ, նրանց է տրամադրում համապատասխան նիստերի օրակարգային փաստաթղթերը,
- 4) կուսակցության նախագահի կամ փոխնախագահների բացակայության ժամանակ՝ կուսակցության նախագահի հանձնարարությամբ վարում է վարչության նիստերը
- 5) կատարում է կուսակցության նախագահի հանձնարարությունները,
- 6) համակարգում է կուսակցության կազմակերպական աշխատանքները և գործավարությունը,
- 7) մշակում և վարչության հաստատման է ներկայացնում վարչության աշխատակազմի կառուցվածքը և հաստիքացուցակը,
- 8) վարում (իրականացնում) է կուսակցության անդամների հաշվառումը,
- 9) իրականացնում է վարչության և նախագահի կողմից տրված այլ լիազորություններ:

11. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱՀԱՄԱՐՈՒՄ ԶԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԸ

- 11.1 Կուսացության գույքի և դրամական միջոցների օգտագործման (կառավարման) նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնելու և այդ մասին համագումարին հաշվետվություն ներկայացնելու համար՝ համագումարը սույն կանոնադրությամբ սահմանված կարգով՝ ընտրում է կուսակցության վերահսկիչ հանձնաժողով:
- 11.2 Վերահսկիչ հանձնաժողովի անդամը չի կարող միարժամանակ լինել կուսակցության մշտապես գործող ղեկավար մարմնի՝ վարչության անդամ կամ կուսակցության նախագահ:
- 11.3 Վերահսկիչ հանձնաժողովի անդամները իրենց կազմից՝ ընտրում են հանձնաժողովի նախագահ:

11.4 Վերահսկիչ հանձնաժողովի հերթական նիստերը հրավիրվում են առնվազն 5 ամիսը մեկ անգամ՝ հանձնաժողովի նախագահի կողմից: Նիստի հրավիրման և օրակարգի նախագծի մասին հանձնաժողովի անդամները տեղեկացվում են նիստի անցկացման օրվանից ոչ ուշ, քան 5 օր առաջ:

11.5 Վերահսկիչ հանձնաժողովի արտահերթ նիստերը գումարվում են հանձնաժողովի նախագահի նախաձեռնությամբ կամ հանձնաժողովի անդամների առնվազն 1/3-ի կամ վարչության որևէ անդամի պահանջով: Հանձնաժողովի արտահերթ նիստն անցկացվում է նախաձեռնողի սահմանած օրակարգով և ժամկետում: Այդ դեպքում նիստի հրավիրման և օրակարգի նախագծի մասին հանձնաժողովի անդամները տեղեկացվում են նիստի անցկացման օրվանից ոչ ուշ, քան 1 օր առաջ:

11.6 Հանձնաժողովի նիստն իրավագոր է, եթե նիստին ներկա են (գրանցված են) հանձնաժողովի անդամների կեսից ավելին:

11.7 Հանձնաժողովի որոշումներն ընդունվում են քվեարկությանը մասնակցած հանձնաժողովի անդամների ձայների մեծամասնությամբ: Կողմ և դեմ ձայների հավասար բաշխելու դեպքում հանձնաժողովի նախագահի ձայնը վճռորոշ է:

11.8 Վերահսկիչ հանձնաժողովը՝

- 1) կարող է պահանջել կուսակցության գործունեությանը վերաբերող ցանկացած տեղեկատվություն,
- 2) վերահսկողություն է իրականացնում կուսակցության դրամական միջոցների ձևավորման և ծախսերի կատարման գործընթացների նկատմամբ,
- 3) ստուգում և վերահսկում է դրամական միջոցների մուտքերի և ելքերի օրինականությունը,
- 4) ստուգում և վերահսկում է կուսակցության գույքի ձեռք բերման, տնօրինման, տիրապետման, օգտագործման, կառավարման և օտարման հետ կապված բոլոր գործընթացները,
- 5) իրականացնում է սույն կանոնադրությամբ նախատեսված այլ լիազորություններ:

Կուսակցության վերահսկիչ հանձնաժողովը պարտավոր է սույն կանոնադրությամբ իրեն վերապահված լիազորությունները կատարել պատշաճ և սահմանված ժամկետներում:

12. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՆ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

ԵՎ ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ

12.1 Կուսակցության կողմից ստացված, ինչպես նաև սեփական միջոցների հաշվին ստեղծված և ձեռքբերված գույքի սեփականատերը կուսակցությունն է:

12.2 Կուսակցության գույքը գոյանում է Օրենքի 24-րդ հոդվածով նախատեսված նվիրատվություններից և 26-րդ հոդվածով նախատեսված կարգով բյուջետային

ֆինանսավորումից և նույն Օրենքով սահմանված գործունեությունից ստացված եկամուտներից, ինչպես նաև օրենսդրությամբ չարգելված այլ մուտքերից:

13. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԿԱՍԵՑՈՒՄԸ, ԱՐԳԵԼՈՒՄԸ, ՎԵՐԱԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ ԵՎ ԼՈՒԾԱՐՈՒՄԸ

- 13.1 Կուսակցությունը կարող է իր համագումարի որոշմամբ՝ օրենքով սահմանված կարգով վերակազմակերպվել (միաձուլվել, միանալ, բաժանվել կամ առանձնանալ) այլ կուսակցության:
- 13.2 Կուսակցության վերակազմակերպման հետ կապված հարաբերությունները կարգավորվում են ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի դրույթներին համապատասխան: Կուսակցության վերակազմակերպման դեպքում նրա իրավունքները և պարտականություններն օրենքով սահմանված կարգով անցնում են իրավահաջորդ կուսակցությանը (կուսակցություններին):
- 13.3 Կուսակցությունը կարող է լուծարվել կուսակցության համագումարի որոշմամբ՝ ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքով և օրենքով սահմանված կարգով:
- 13.4 Կուսակցության վերակազմակերպման և (կամ) լուծարման մասին որոշումն ընդունվում է կուսակցության համագումարում ձայնի իրավունք ունեցող մասնակիցների ընդհանուր թվի ձայների մեծամասնությամբ:
- 13.5 Համագումարի կողմից կուսակցության վերակազմակերպման մասին որոշում ընդունվելու դեպքում ստեղծվում է ժամանակավոր հանձնաժողով, որն իրականացնում է կուսակցության վերակազմակերպման հետ կապված և համագումարի որոշմամբ նախատեսված աշխատանքները:
- 13.6 Համագումարի կողմից կուսակցության լուծարման մասին որոշում ընդունվելու դեպքում ստեղծվում է լուծարային հանձնաժողով, որը օրենսդրությամբ սահմանված կարգով տնօրինում է կուսակցության գույքը և դրամական միջոցները, ինչպես նաև իրականացնում է կուսակցության լուծարման հետ կապված աշխատանքները: Կուսակցության լուծարվելու դեպքում պարտատերերի պահանջները բավարարելուց հետո մնացած գույքն ուղղվում է կուսակցության կանոնադրությամբ նախատեսված նպատակներին, իսկ դրա անհնարության դեպքում փոխանցվում է պետական բյուջե: Եթե Սահմանադրական դատարանի որոշմամբ արգելվել է կուսակցության գործունեությունը, ապա կուսակցության գործունեությունը համարվում է դադարեցված, կուսակցության նկատմամբ սկսվում է լուծարման գործընթաց: Այդ դեպքում լուծարային հանձնաժողովի իրավասություններն իրականացնում է ՀՀ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի Վերահսկիչ-վերստուգիչ ծառայության կողմից ստեղծված հանձնաժողովը: Այդ

պարագայում կուսակցության լուծարումից հետո մնացած գույքը փոխանցվում է Հայաստանի Հանրապետությանը:

13.7 Եթե կուսակցության լուծարման համար հրավիրված համագումարն իրավագոր չէ, ապա կուսակցության լուծարման մասին որոշումն ընդունում է կուսակցության մշտապես գործող ղեկավար մարմինը՝ վարչությունը: Իսկ վարչության իրավագոր չլինելու դեպքում կուսակցությունը լուծարվում է կուսակցության հիմնադիրներից մեկի որոշմամբ: Այս դեպքում կուսակցության լուծարման մասին որոշումը համարվում է ընդունված, եթե որոշումը կայացնելու օրվանից հետո երեք ամսվա ընթացքում կուսակցության համագումարը կամ վարչությունը այլ որոշում չի կայացրել:

13.8 Կուսակցության գործունեության կասեցումը և արգելումը իրականացվում է Օրենքով սահմանված կարգով: